

בש"פ 8100/21 - חמדה טראבין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 8100/21

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: חמדה טראבין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטותיו של בית המשפט המחוזי בבאר-
שבע מיום 8.6.2021 ומיום 7.11.2021 בבע"ח
26197-02-21 שניתנו על-ידי כבוד השופט נ' אבו
טהה

תאריך הישיבה: י"א בטבת התשפ"ב (15.12.2021)

בשם העורר: עו"ד לילך גולן

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוייצר

החלטה

1. בפני ערר על שתי החלטות של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 8.6.2021 ומיום 7.11.2021 שבהן נדחו בקשות לעיון בחומר חקירה שהגיש העורר לפיסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) (בע"ח 26197-02-21, השופט נ' אבו-טהה). למען הנוחות ההחלטות יכוננו להלן, בהתאמה, ההחלטה הראשונה ו-ההחלטה השנייה.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 12.11.2021 הוגש לבית המשפט המחוזי בבאר שבע כתב אישום נגד שלושה נאשמים - מהדי אל סופי (להלן: מהדי), שריף טראבין (להלן: שריף), ורג'א אבו רגאל (להלן: רג'א) - המייחס להם עבירות של ייבוא נשק, הובלת

עמוד 1

נשק ותחמושת, סחר בנשק, רכישת נשק והחזקת נשק (ת"פ 31891-11-20) (להלן: כתב האישום הראשון).

3. העורר לא נכלל בכתב האישום הראשון, אולם ביום 16.11.2021 הוגש נגדו כתב אישום שנסב על אותה פרשה (ת"פ 39675-11-20). כתב אישום זה מייחס לו קשירת קשר עם אדם ירדני שזהותו אינה ידועה (להלן: הירדני) לייבוא אקדחים מירדן לישראל. על-פי המתואר בכתב האישום, העורר ייבא לישראל לפחות 40 אקדחים תוך שנעזר בנאשמים בכתב האישום הראשון. לאחר מכן העורר מכר את האקדחים תמורת 30,000 שקלים עבור כל אחד. בהמשך לכך ביצעו העורר ושניים מהאחרים הברחה נוספת של אקדחים מירדן, ונעצרו על ידי משטרת ישראל כשהם מובילים ברכבם 60 אקדחים ו-80 מחסניות. על-פי המתואר בכתב האישום, העורר הפיק, כתוצאה מסחר בנשק, הכנסות בסך של 1,231,000 שקלים. כתב האישום מייחס לעורר עבירות של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (ריבוי עבירות), ייבוא וסחר בנשק לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין (ריבוי עבירות), הובלת נשק ותחמושת לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין (ריבוי עבירות) וכן עבירות לפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

4. ייאמר כבר עתה כי העורר טוען שהוא אינו מי שעומד בראש השרשרת העבריינית שפעלה לצורך הסחר בנשק. לשיטתו, מי שעומדים בראש הפרשה וכן בראשן של פרשות נוספות ומקבילות הם מוחמד ותאופיק דלדול (להלן: האחים דלדול). באופן יותר ספציפי, במסגרת בקשותיו לעיון בחומרי חקירה שהוגשו לבית המשפט המחוזי הצביע העורר על כתב אישום שהוגש ביום 17.3.2021 לבית המשפט המחוזי בנצרת נגד זכי בן סעיד (להלן: זכי) שלו מיוחסות עבירות נשק, הפרעה לשוטרוחבלה במזיד - בגין הגעה לגבול עם ירדן ואיסוף של 33 כלי נשק משם (ת"פ 37678-03-21). יצוין כי האחים דלדול ואדם נוסף בשם ויסאם ג'רושי נעצרו כחשודים בסיוע לזכי, אולם החקירה בעניינם לא הבשילה לכתב אישום. לטענתו של העורר, גם בתיק של זכי, בדומה לעניינו, האחים דלדול הם מי שהניעו את ההברחה ולבסוף חמקו מן הדין. כמו כן, העורר טען בכלליות כי קיימות פרשות נוספות שבהן מעורבים האחים דלדול, אך באותו שלב טרם הצביע על כתבי אישום רלוונטיים נוספים.

5. בהמשך לכך, העורר הגיש בקשות נוספות לעיון בחומרי חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. לענייננו, יש לציין את הבקשה מיום 8.7.2021, שבמסגרתה עתר להורות למדינה להעביר לו חומרי חקירה רבים, ובין היתר: חומרי חקירה מתיק המעצר של האחים דלדול ומתיק המעצר של זכי; חומרי הגלם של הטלפונים הסלולאריים שנתפסו ברכב שבו היה העורר בעת שנעצר על-ידי משטרת ישראל, פלט תקשורת טלפונים סלולאריים של כלל המעורבים בפרשה, לרבות מחקרי תקשורת; וכן רשימה מסודרת וממוספרת של כלל הדיסקים המתעדים את החקירות שנערכו (כאשר לעניין זה נטען כי הועבר להגנה תיעוד של 8 חקירות בלבד מתוך 37 חקירות שנערכו). בהחלטתו הראשונה קבע בית המשפט המחוזי כי ביחס לחלק מחומרי החקירה שהתבקשו ניתן מענה על-ידי התביעה, ואילו ביחס לחומרים הקשורים לתיקי המעצר של האחים דלדול וזכי, הנושא יידון במסגרת בקשה אחרת שהוגשה על-ידי שניים מהנאשמים בכתב האישום הראשון, מהדי ושריף, שנסבה גם כן על עיון בתיק החקירה של זכי.

6. ואולם, בהמשך הגיעו מהדי ושריף להסדר טיעון, וממילא ביקשו למחוק את בקשתם לעיון בחומרי החקירה האמורים. בקשתו של העורר נותרה אפוא לבדה תלויה ועומדת. במסגרת בקשתו זו, העורר טען כי בעוד שבכתב האישום בעניינו הוא הוצג כמוביל הברחת הנשק, הרי שהדמויות הדומיננטיות שעומדות מאחורי תכנון ההברחות וביצוען היו האחים דלדול. עוד טען העורר כי הואיל והאחים דלדול מעורבים בהברחת הנשקים בעניינו של זכי, הרי שחומר חקירה זה הופך להיות רלוונטי גם לעניינו של העורר ועל כן יש לאפשר לו לעיין ולעשות בו שימוש לצורך הגנתו.

7. להשלמת התמונה יצוין, כי ביום 7.4.2021 הגיש העורר גם עתירה לגילוי ראייה חסויה לפי סעיף 45 לפקודת הראיות (מ"ת 39594-11-20), שנדונה גם היא בפני אותו מותב, ובה העלה טענות דומות המצדיקות לשיטתו, להסיר את החיסיון שהוטל ביחס לראיות מסוימות בתיק החקירה שלו. בקשה זו נדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי בהחלטה נוספת מיום 8.6.2021, וערר על כך תלוי ועומד בפני בית משפט זה (בש"פ 7021/21).
8. במסגרת ההחלטה השנייה בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לעיון בחומרי חקירה, לאחר שתיק החקירה של זכי הוגש לעיונו. בית המשפט המחוזי קבע כי העובדה שהאחים דלדול נחקרו גם במסגרת התיק בעניינו של זכי, אינה הופכת את חומרי החקירה בעניין זכי לרלוונטיים לעניינו של העורר. בית המשפט המחוזי קבע מפורשות כי אין לכלול בחומרי החקירה שיועמדו לרשותו של נאשם ראיות בעלות רלוונטיות רחוקה ושולית לכתב האישום בעניינו, וכן קבע כי אין להתיר עריכת "מסע דיג" ספקולטיבי אחר חומר ראיות. בית המשפט המחוזי עמד על כך שהעבירות בכתב האישום בעניינו של העורר התרחשו לכאורה בחודשים מאי-אוקטובר 2020, ואילו האירועים מושא כתב האישום בעניינו של זכי התרחשו לכאורה בחודש מרץ 2021. פער זמנים זה מעיד על כך שתיק החקירה בעניין זכי אינו מהווה חומר חקירה רלוונטי לעניינו של העורר, זאת גם על רקע המבחנים שהותוו בפסיקה. לפיכך דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר לעיון בתיק החקירה של זכי.
9. הערר שבפני מכוון כלפי החלטותיו של בית המשפט המחוזי, שדחו שתיהן את בקשותיו של העורר לעיון בחומרי חקירה. לטענת העורר, חומרי החקירה המבוקשים דרושים לולצורך הגנתו, שכן הוא מעריך שיש בהם כדי לבסס את הטענה שהאחים דלדול הם סוכנים משטרתיים, או מי שמשמשים "מודיעים" של המשטרה, ועל מנת להגן עליהם "נתפר" התיק בעניינו, כך שהוא יורשע בגין הברחת הנשקים מירדן, בעוד הם יוכלו להתחמק מעונש, כפי שנעשה לטענתו גם בפרשות אחרות. העורר טוען, כי ההחלטה הראשונה לא התייחסה לכל חומרי החקירה שהתבקש עיון בהם, וכי ההחלטה השנייה היא החלטה לאקונית ואינה מנומקת מבחינה משפטית ועובדתית.
10. יצוין כי בשלב הגשת הערר שבפני העלה העורר טענה נוספת, והיא, שיש להורות לתביעה לאפשר לו לעיין גם בתיק חקירה נוסף שהבשיל לכתב אישום שהוגש נגד עיזאת טראבין (להלן: עיזאת), המייחס לו עבירות של סחר בנשק, הפרעה לשוטר במהלך תפקידו ומעשי פיזיות (ת"פ 15844-09-21). לטענת העורר אף מכתב אישום זה ניתן ללמוד על מעלליהם של האחים דלדול. יצוין כי כתב אישום זה הוגש לבית המשפט המחוזי בבאר שבע רק ביום 12.9.2021, קרי, לאחר הגשת בקשותיו של העורר לעיון בחומרי חקירה לבית המשפט המחוזי - שהן מושא ההליך דנן.
11. הדיון בערר התקיים בפני ביום 15.12.2021. במהלך הדיון העלתה באת-כוחו של העורר טענות הן באשר לאופן הלקוי שבו הועברו חומרי החקירה לידי ההגנה, והן באשר לצורך בחומרי חקירה נוספים, בעיקר משני התיקים האחרים של זכי ושל עיזאת, על-מנת לבסס את הגנתו של העורר.
12. במהלך הדיון הודיע בא-כוח המדינה כי הוא מסכים להעביר הבהרות מסוימות בכתב לגבי חומרי החקירה שכבר הועברו לבאת-כוח העורר. אשר לתיעוד החזותי של החקירות, בא-כוח המדינה הבהיר, כי חלק מן החקירות לא תועדו באופן חזותי בשלב שבו נוהלה החקירה על בסיס חשד לביצוע עבירות ביטחוניות. באשר לשאר החומרים נטען כי אינם רלוונטיים, וכי אין מקום לטענה רחבה באשר לקשר בין פרשות שונות, שאין לה תימוכין. במהלך הדיון צוין עוד כי לעורר הועברה בינתיים פרפרזה המעידה על כך שישנם גורמים נוספים אשר עמדו בקשר עם הירדני ולפיה "הם הראש מאחורי ההברחה". כמו כן עמד בא-כוח המדינה על נכונות המדינה לתיקון כתב האישום בעניינו של העורר בהתאם לפרפרזה.

13. לאחר שנשמעו טענות הצדדים, ולנוכח ההסכמות שהושגו בכל הנוגע למסירתן של הבהרות מסוימות על-ידי בא-כוח המדינה, אני סבורה כי דין הערר להידחות.
14. בראשית הדברים חשוב לציין שבא-כוח המדינה הצהיר בדיון כי לבאת-כוח העורר הועברו כלל ההודעות הכתובות הקיימות בתיק החקירה של העורר, וכן כי הדיסקים שהועברו כוללים את כלל החקירות שתועדו במתכונת זו.
15. לבד מהסוגיה הטכנית של העברת חומרי החקירה בעניינו של העורר - שבה הושגה הבנה - ליבת טענותיה של באת-כוח העורר בדיון שבפני נסבה על כך שלשיטתה יש מקום לאפשר לה לעיין במכלול חומרי החקירה בתיקים אחרים, אשר לטענתה הם חלק מאותו מארג. טענות אלה אין בידי לקבל.
16. כידוע, סעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי מגביל את זכות העיון של הנאשם לחומר שנאסף כחלק מהחקירה הספציפית שהביאה בסופו של דבר להגשת כתב האישום נגדו. עם זאת, בפסיקה אומץ מבחן גמיש יחסית, במסגרתו יש לבחון בכל מקרה לגופו את טיב החומר שלגביו מתעוררת השאלה אם הוא מהווה "חומר חקירה" ואת מידת הרלוונטיות והזיקה בינו לבין האישומים נגד הנאשם (ראו למשל: בש"פ 7955/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (31.12.2013); בש"פ 3892/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (26.6.2016); בש"פ 9287/20 אלוביץ' נ' מדינת ישראל, פסקאות 12-11 (14.01.2021)).
17. תיקי חקירה בעניינם של נאשמים אחרים אינם נכנסים באופן אוטומטי בגדרו של סעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי, אף אם קיים ממשק מסוים מבחינת הנפשות הפועלות. על נאשם המבקש לעיין בחומר חקירה בהליך אחר להראות שאותו חומר חקירה הוא רלוונטי לשאלות העומדות להכרעה במשפטו שלו, ולבסס את ההנחה כי יהיה ביכולתו להשפיע גם על בירור האישומים נגדו. חשיבות יתרה נודעת למבחן הרלוונטיות, לנוכח החשש מפני פגיעה באינטרסים חשובים אחרים, כדוגמת טובת החקירה האחרת או הגנה על זכויות מתלוננים וצדדים שלישיים (ראו למשל: בש"פ 4227/19 פונטה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (11.7.2019); בש"פ 1378/20 זגורי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (7.4.2020); בש"פ 194/21 יוגב נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (25.1.2021)).
18. על כך יש להוסיף, כי הדרישה לקבלת חומרי חקירה בהיקף נרחב מחקירות אחרות מעלה חשש של ממש מהרחבה לא מרוסנת של זכות העיון שעומדת לרשותם של נאשמים בהליך הפלילי. כפי שנפסק לא אחת, תכליתה של הבקשה לעיין בחומרי חקירה אינה עריכת "מסע דיג" בלתי ממוקד תוך הפרחה לאוויר של טענות הגנה ספקולטיביות, שאין בינן לבין חומר הראיות שהוצג בעניינו של הנאשם ולו קצה חוט (ראו למשל: בש"פ 8252/13 מדינת ישראל נ' שיינר, פ"ד סו(3) 459, 442 (2014); בש"פ 4194/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (26.6.2018)) (להלן: בש"פ 4194/18).
19. במקרה דנן, בית המשפט המחוזי עיין בחומר החקירה מושא כתב האישום בעניינו של זכי ולאחר מכן קבע כי דין הבקשה להידחות. בשים לב לכך, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים לא שוכנעתי כי יש מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי בעניין זה.

20. טענותיה של באת-כוח העורר אינן מצדיקות להורות על העברת חומרים מתיקים אחרים לעורר במתכונת הנרחבת שהתבקשה. זאת, בפרט, שעה שלא עלה בידה של באת-כוח העורר להצביע על רלוונטיות ממשית ומבוססת שלהם להליך בעניינו של העורר, או להראות על בסיסו משי כי החומר הרב המבוקש דרוש לעורר על מנת לסייע לו באופן אופרטיבי בניהול הגנתו בשלב זה של ההליך. הדברים אמורים בשים לב לכך שהרחבה בלתי-מבוקרת של זכות העיון עלולה לגרום בסופו של דבר לפגיעה בנאשמים בהליכים הפליליים האחרים. לא למותר לציין שבאת-כוחו של העורר מסרה במסגרת הדיון שהתקיים בפני כי היא פנתה לבאת-כוחו של זכי וכי זו סירבה להעביר את חומרי החקירה בעניינו לעורר.

21. אין צריך לומר כי ככל שהעורר סבור שתיק החקירה של זכי מכיל ראיות ספציפיות שעשויות לסייע לו בניהול הגנתו, פתוחה בפניו הדרך להגיש למותב שדן בהליך העיקרי בקשה ממוקדת ומנומקת לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי (לעניין זה, ראו: בש"פ 4194/18, בפסקאות 14-15).

22. באשר לבקשה לקבל את פלט תקשורת הטלפונים הסולאריים של כל המעורבים בפרשה, יצוין כי בא-כוח המדינה מסר שזה הועבר לבאת-כוחו של העורר. באת-כוח העורר טענה כי תוכן הפלט אינו נהיר וכי היה מקום לאפשר לה בדיקה של הטלפונים עצמם, אך דומה שטענות אלה חורגות מהמסגרת הדיונית הנוכחית.

23. בשולי הדברים, ראיתי לנכון לציין כי עיון בבקשת העיון בחומרי חקירה שהגיש העורר לבית המשפט המחוזי (בע"ח 26197-02-21) מעלה כי לכאורה זו לא כללה בקשה לעיין בתיק החקירה בעניינו של עיזאת, ולא בכדי, משכתב האישום בעניינו הוגש במועד מאוחר להגשת הבקשה. ממילא, בית המשפט המחוזי לא התייחס בהחלטותיו מושא הערר לתיק חקירה זה, ובכתב הערר לא נטען כי בשל כך יצאה שגגה תחת ידו של בית המשפט המחוזי. למותר לציין, כי לא ניתן להעלות עניין זה רק בשלב הדיוני הנוכחי.

24. סוף דבר: הערר נדחה. המדינה תעביר לבאת-כוחו של העורר את ההבהרות המוסכמות עד ליום 27.12.2021.

ניתנה היום, ט"ז בטבת התשפ"ב (20.12.2021).

שׁוֹפֵט